

KOMENTÁŘ

27. 9. 2024

Demografický vývoj v Jihomoravském kraji v 1. až 2. čtvrtletí 2024

Počet obyvatel Jihomoravského kraje se za první pololetí roku 2024 snížil o 1 678 osob, a to zásluhou jak přirozeného úbytku, tak záporného salda migrace. Oproti stejnému období minulého roku poklesl počet zemřelých, ale i živě narozených. Počet přistěhovalých se snížil, zatímco počet vystěhovalých poměrně výrazně vzrostl – zejména v důsledku neprodloužení platnosti dočasné ochrany koncem března. Počet sňatků klesl, naopak rozvodů přibylo.

Podle předběžných statistických výsledků žilo na území Jihomoravského kraje k 30. červnu 2024 celkem 1 225 071 obyvatel, za 6 měsíců se jejich počet snížil o 1 678 osob. Za tímto poklesem je nejen již tradiční přirozený úbytek obyvatel, ale také záporné migrační saldo. Z Jihomoravského kraje se vystěhovalo o 517 osob více, než se do kraje přistěhovalo. Zemřelo o 1 161 osob více, než se v kraji živě narodilo. Pokles počtu obyvatel byl zaznamenán ve všech krajích s výjimkou Středočeského a Prahy. Počet obyvatel ČR se tak snížil o 21,5 tis., a to opět zejména zásluhou stěhování. Zásadní díl v položce vystěhovalých představují osoby, kterým na konci března skončila platnost dočasné ochrany a nepožádaly si o její prodloužení.

Tab. 1 Počet obyvatel v Jihomoravském kraji a jeho okresech v 1. až 2. čtvrtletí 2024
(předběžné údaje)

	Stav k 1. lednu 2024			Stav k 30. červnu 2024			Rozdíl (přírůstek / úbytek obyvatel od počátku roku)		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Jihomoravský kraj	1 226 749	600 541	626 208	1 225 071	600 538	624 533	-1 678	-3	-1 675
v tom okresy:									
Blansko	111 025	54 562	56 463	111 031	54 569	56 462	6	7	-1
Brno-město	400 566	194 046	206 520	400 164	194 226	205 938	-402	180	-582
Brno-venkov	233 529	115 010	118 519	233 698	115 214	118 484	169	204	-35
Břeclav	118 828	57 936	60 892	118 058	57 750	60 308	-770	-186	-584
Hodonín	151 614	74 777	76 837	151 019	74 575	76 444	-595	-202	-393
Vyškov	95 077	46 979	48 098	95 215	47 038	48 177	138	59	79
Znojmo	116 110	57 231	58 879	115 886	57 166	58 720	-224	-65	-159

V Jihomoravském kraji se počet obyvatel **zvýšil v okresech** Brno-venkov (o 169 obyvatel), Vyškov a Blansko. Nejvýraznější **úbytek** obyvatel byl zaznamenán v okrese Břeclav (- 70 obyvatel). Ve všech okresech kraje byl vykázán přirozený úbytek obyvatel, nárůst počtu obyvatel ve třech zmíněných okresech je tudíž důsledkem kladného migračního salda.

Podle dosud dostupných údajů se v Jihomoravském kraji za 6 měsíců roku 2024 **živě narodilo** 4 900 dětí, což bylo ve srovnání s 1. až 2. čtvrtletím roku 2023 o 446 dětí méně. Mezi narozenými dětmi zpravidla převažují chlapani – v 1. pololetí se narodilo 2 531 chlapců a 2 369 děvčat. V okrese Brno-venkov ale chlapani tvořili jen 49,4 % ze živě narozených dětí, naproti tomu v okrese Hodonín chlapani tvořili 55,3 % narozených dětí. **Mimo manželství** se v 1. až 2. čtvrtletí roku 2024

KOMENTÁŘ

narodilo 2 005 dětí (proti loňsku o 328 dětí méně), tedy **40,9 % z živě narozených** (v rámci ČR to bylo 47,1 %). Mezi jihomoravskými okresy byl nejvyšší podíl narozených mimo manželství zaznamenán v okrese Znojmo (49,1 %).

Podle předběžných výsledků v Jihomoravském kraji v 1. až 2. čtvrtletí roku 2024 **zemřelo 6 061 osob** (3 105 mužů a 2 956 žen), což bylo o 162 osob méně než ve stejném období předcházejícího roku. Nejvyšší hrubá míra úmrtnosti v letošních prvních 6 měsících byla v okrese Hodonín, kde na 1 000 obyvatel připadlo 5,31 zemřelých. Ve struktuře zemřelých podle věku byla v kraji nejpočetnější skupina zemřelých ve věku 80 až 89 let (32,3 % zemřelých) a ve věku 70 až 79 let (27,6 %). Mezi zemřelými bylo i 6 dětí ve věku do jednoho roku.

Do Jihomoravského kraje se v průběhu prvních 6 měsíců roku 2024 **přistěhovalo 13 469 osob**, tedy o 1 237 osob méně než ve srovnatelném období předcházejícího roku. Z ostatních krajů ČR se přistěhovalo 5 410 osob (40,2 % přistěhovalých), ze zahraničí 8 059 osob (59,8 % přistěhovalých). Nadpoloviční většina přistěhovalých z ciziny mířila do Brna (4 704 osob čili 58,4 % krajského celku).

Ve stejném období se z kraje **vystěhovalo 13 986 osob** (o 6 081 osob více než v prvním pololetí roku 2023 – jak již bylo zmíněno, za tímto nárůstem jsou především osoby, kterým na konci března skončila platnost dočasné ochrany a nepožádaly si o její prodloužení). Do ostatních krajů ČR se vystěhovalo 5 647 osob (40,4 % vystěhovalých) a 8 339 osob se odstěhovalo do zahraničí (59,6 % vystěhovalých).

Saldo vnitřního stěhování bylo záporné - z jiných krajů se přistěhovalo o 237 osob méně, než se do jiných krajů ČR vystěhovalo. **Saldo zahraničního stěhování bylo též záporné** (počet vystěhovalých do ciziny převýšil počet z ciziny přistěhovalých o 280 osob), počet obyvatel v kraji se tak stěhováním snížil o 517 osob.

Tab. 2 Pohyb obyvatelstva v Jihomoravském kraji v 1. až 2. čtvrtletí

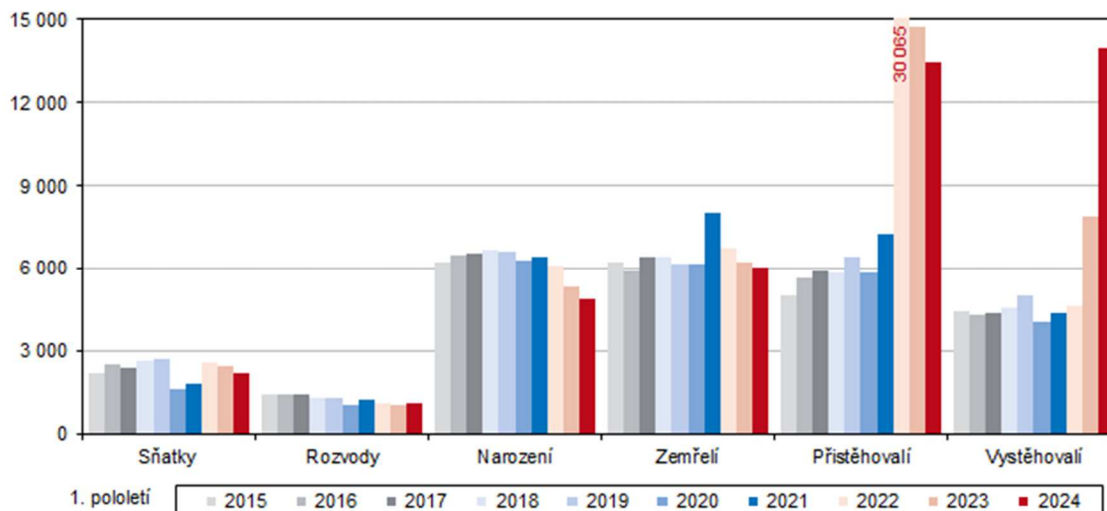
(za rok 2024 předběžné údaje)

	1. až 2. čtvrtletí roku										Rozdíl 2024- 2023
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	
Sňatky	2 190	2 523	2 397	2 670	2 731	1 655	1 826	2 617	2 442	2 221	-221
Rozvody	1 426	1 431	1 455	1 352	1 293	1 046	1 259	1 132	1 068	1 161	93
z toho s dětmi	803	821	.	793	774	615	814	.	.	669	x
Živě narození	6 223	6 510	6 587	6 654	6 628	6 309	6 426	6 104	5 346	4 900	-446
z toho mimo manželství	2 661	2 761	2 849	2 899	2 760	2 741	2 787	2 676	2 333	2 005	-328
Zemřelí	6 247	5 898	6 459	6 461	6 184	6 149	8 023	6 721	6 223	6 061	-162
Přirozený přírůstek	-24	612	128	193	444	160	-1 597	-617	-877	-1 161	x
Přistěhovalí	5 035	5 650	5 893	5 881	6 420	5 879	7 282	30 065	14 706	13 469	-1 237
z toho z ciziny	2 014	2 323	2 400	2 576	2 941	2 886	3 768	26 469	8 764	8 059	-705
Vystěhovalí	4 470	4 313	4 356	4 552	5 001	4 044	4 413	4 635	7 905	13 986	6 081
z toho do ciziny	1 419	480	1 183	1 353	1 697	1 044	952	1 061	1 697	8 339	6 642
Přírůstek stěhováním	565	1 337	1 537	1 329	1 419	1 835	2 869	25 430	6 801	-517	x
Celkový přírůstek	541	1 949	1 665	1 522	1 863	1 995	1 272	24 813	5 924	-1 678	x

V průběhu prvního čtvrtletí roku 2024 bylo podle předběžných údajů **uzavřeno 2 221 manželství**, což bylo o 221 méně než ve stejném období předcházejícího roku. Dvě třetiny sňatků (66,2 %) uzavírali oba snoubenci svobodní.

KOMENTÁŘ

Graf 1 Pohyb obyvatelstva v Jihomoravském kraji v 1. až 2. čtvrtletí

Poznámky:

Veškeré údaje se týkají občanů České republiky a cizinců s trvalým pobytem v České republice, občanů třetích zemí s přechodným pobytem na území České republiky na základě dlouhodobého víza (nad 90 dnů) nebo povolení k dlouhodobému pobytu, občanů zemí EU, Norska, Švýcarska, Islandu, Lichtenštejnska a jejich rodinných příslušníků s hlášeným přechodným pobytem na území České republiky a cizinců s platným azylem v České republice. Od roku 2022 jsou do obyvatelstva zahrnovány osoby s udělenou dočasnou ochranou v České republice s obvyklým pobytem v ČR. Údaje zohledňují rovněž události (sňatky, narození a úmrtí) českých občanů s trvalým pobytem na území ČR, které nastaly v cizině a byly zaregistrovány zvláštní matrikou v Brně.

Veškeré údaje za rok 2024 jsou předběžné.

Kontakt:

Mgr. Tomáš Svozil
Krajská správa ČSÚ v Brně
T: 542 528 172
E: tomas.svozil@csu.gov.cz